

[Indenrigsministeren.]

steriet under Afvejen af alle de Forhold, som knytter sig til denne Forenings særlige Tilstand.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Rahbek har Ordet for en kort Bemærkning.

Rahbek: Jeg synes, den højtærede Indenrigsminister tog unødigt skarpt paa vor spagfærdige Henviisning til de Ønsker, der er kommet fra Laantagerforeningen. Jeg udtalte, at vi kan jo i Udvalget se, om der er noget berettiget i de Ønsker; jeg nævnte kun Sagen i Forbindelse med den mulige Genoptagelse af Foreningens Udlaansvirksomhed. Jeg forstod paa den højtærede Minister, at han under de givne Forhold ikke paa Forhaand vilde afvise Ønskeligheden af en mere landbrugskyndig Repræsentation, men jeg har aldrig ment, det skulde gøres til noget stort Spørgsmaal.

Det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen saa i det, her er sket, et Bevis paa den kolossale Overprioritering, der har fundet Sted i Landbruget. Denne Tale har jeg hørt adskillige Gange før, men den Slags Ting bliver ikke mere sande ved at gentages. Vel er der megen Gæld inden for Landbruget, men det er min bestemte Mening, at i den Retning har det ene Erhverv ikke noget at lade det andet høre. Forskellen er blot den, at inden for Landbruget er det konstateret. Jeg vover at paastaa, at hvis de andre Erhverv kom ud for en lignende Indtægtsnedgang, som Landbruget har været udsat for, vilde der hos disse afsløres en lignende Overprioritering som den, der findes for Landbrugets Vedkommende.

Hasle: Jeg husker ikke nøjagtigt, hvorledes jeg udtrykte mig før, men ingen kunde være i Tvivl om, at jeg vilde skelne mellem Laan i egentlige Landejendomme og Laan i Forstæderne og Stationsbyerne; de sidste Steder erkender jeg naturligvis, at der er Plads for en Hypotekforening. Den højtærede Minister udtalte forleden Dag i en anden Sammenhæng, at det alvorligste økonomiske Problem herhjemme var Spørgsmaalet om Begrænsningen af Gældsstiftelsen i Landbruget. Jeg er enig med den højtærede Minister i, at det er et meget alvorligt Problem, men om det ligefrem skal løses ved at give Lejlighed til lettere Gældsstiftelse, tvivler jeg om. Og hvornaar vil i øvrigt en saadan Udlaansvirksomhed fra Jydsk Landhypothekforening i Grænsedistrikter, i Forstæder og Stationsbyer blive sat ind,

og hvilken Tillid vil der være til Obligationerne, hvilken Kurs vil de kunne opnaa? Jeg kan ikke indse, at det ikke vil være langt bedre at give Jydsk Landhypothekforening denne Bemyndigelse, i hvert Tilfælde foreløbig; jeg tror, det vil være til betydelig større Gavn for Laantagerne, og jeg tror, at Sagen hurtigere vil kunne komme i Gænge.

Det er rigtigt i al Almindelighed, som den højtærede Minister udtalte, at der ikke kræves Lovhjemmel til Aabning af nye Serier i Hypotekforeninger; men jeg tvivler dog noget om — jeg har ikke haft Lejlighed til at tænke det helt igennem —, at man ikke, naar man faktisk har hele Forholdet angaaende Jydsk Landhypothekforening reguleret ved Lov, maa kræve, at Aabning af ny Serie sker ved Lov.

A. C. Mortensen: Det ærede Medlem Hr. Rahbek udtalte, at fordi jeg gentog Paastanden om, at det danske Landbrug er overprioriteret, blev Paastanden ikke mere sand. Vil det ærede Medlem da benægte det? Vil det ærede Medlem ikke erkende, at netop det Lovforslag, vi her beskæftiger os med, er et stærkt Vidnesbyrd om Overprioritering?

Det ærede Medlem troede ikke, at det ene Erhverv i den Retning havde noget at lade det andet høre. Det er muligt, og lad mig tilføje, at jeg inderlig gerne vil være med til at begrænse Retten til at jobbe med Jord, til at begrænse Retten til Pantsætning af Jord, enten Jorden skal anvendes til Landbrug, til Byggepladser eller til hvad som helst andet. Naar der er særlig Grund til at fæste sig ved Landbruget, er det, fordi der her gør sig et særligt Forhold gældende. Netop i det sidste Aar har der været mange Tvangsauktioner. Maaske har dobbelt saa mange Ejendomme, tilhørende andre Erhverv, været sat til Tvangsauktion, men det finder Folk sig i. Man kommer ikke i den Anledning til Rigsdagen og siger: Nu skal I sørge for, at det bliver muligt for Folk at bevare deres Ejendomme, selv om de har prioriteret aldrig saa højt. Naar Landbruget derimod ikke kan klare sig, saa Ejendommene sættes til Tvangsauktion, saa kommer det til Lovgivningsmagten og siger: Det er virkelig jeres Pligt at sørge for, at det bliver saadan, at Landmændene kan blive ved deres Ejendomme, selv om de er aldrig saa højt prioriteret.

Statistikken viser Maaned for Maaned, at et langt større Antal Ejendomme fra andre Erhverv sælges ved Tvangsauktion end Landbrugsejendomme, men der lyder